

20130222 ÆLDRE UDELUKKE FRA SCREENING

Debatindlæg til Dagens Medicin som kommentar til artiklen "Posten skal frem- med 2500 afføringsprøver" 22/2 2013.

ÆLDRE UDELUKKE FRA SCREENING

Tarmkræft er en meget hyppig form for cancer i Danmark med over 2.000 dødsfald om året. Desværre tyder undersøgelser på, at sygdommen i Danmark bliver diagnosticeret alt for sent og på et mere fremskredet stadium end i andre lande, og at overdødeligheden i Danmark især viser sig inden for de første 180 dage efter diagnosen er stillet (Ufl 2011/172, p.1024) hvilket vil sige at diagnosen stilles på et meget sent tidspunkt i forløbet.

Måske kan vi så glæde os over at Sundhedsstyrelsen i Danmark har vedtaget at indføre screening for tarmkræft fra 2014, men begejstringen slutter dog brat når man læser, at screeningen er forbeholdt personer i alderen 50-74 år. Tarmkræft er netop hyppig i aldersgruppen over 75 år, hvor ca. 40% af alle tarmkræftdiagnoser stilles og hvor ca. 50% af dødsfaldene efter tarmkræft forekommer. Så hvorfor i alverden har Sundhedsstyrelsen valgt at udelukke de ældre? Formentlig på grund af nogle ekstremt kortsigtede økonomiske betragtninger.

For ser man på økonomien, så er det langt billigere at fjerne en lille polyp/knude fra tarmen, mens canceren er i et tidligt stadium, sammenlignet med de betydeligt større og mere komplicerede operationer, som man gennemfører ved fremskredet cancer og ofte med tilhørende kemo- og/eller strålebehandling. Dertil kommer at de menneskelige lidelser og psykiske omkostninger stiger næsten proportionelt med hvor fremskreden canceren er, så set ud fra både de økonomiske og de menneskelige synspunkter kan der bestemt ikke være nogen fornuftig grund til at være tilbageholdende med tidlig opsporing, diagnosticering og behandling af tarmkræft i alle aldersgrupper.

Personligt mener jeg det er vigtigt, at man giver det enkelte menneske mulighed for selv at tage stilling til hvorvidt han/hun vil screenes, og de offentlige myndigheder skal ikke på forhånd udelukke nogen på grund af alder eller andre kriterier, når screeningen er lægeligt indiceret. Hvornår er man for gammel til at få en diagnose? Det skal det offentlige ikke bestemme. Muligheden for screening og tidlig opsporing bør være til stede for alle mennesker indenfor relevante sygdomsområder, ligesom grundig information selvfølgelig bør være tilgængelig, så alle har mulighed for at sætte sig ind i problemstillingen og for at drøfte den med familien og med den praktiserende læge.

Kun på den måde kan Danmark gøre sig håb om at leve op til ønsket om at have verdens bedste sundhedsvæsen.

Josée Linnemann, speciallæge i psykiatri

Høje Lønholt 10, Lønholt, 3480 Fredensborg den 22. februar 2013.